

Kindercentra Midden Nederland

Kind & Co

Pedagogisch werkplan

KDV Atelier

Maart, 2023

Inleiding

Dit is het Pedagogisch werkplan voor het kinderdagverblijf Atelier van het label Kind & Co. Dit Pedagogisch werkplan vormt samen met het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan van Kind & Co Ludens één geheel en is bestemd als leidraad voor ons als medewerkers van Atelier. In dit Pedagogisch werkplan is te lezen hoe wij onze pedagogische visie vertalen naar de dagelijkse praktijk.

Het label Kind & Co werkt volgens een kwaliteitszorgsysteem, dat gebaseerd is op de PDCA cyclus. Dit houdt in dat wij kwaliteit zien als een continu proces. We werken aan de hand van afspraken, die vastgesteld zijn in werkwijzen en procedures. Ons beleid en werkwijzen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij het dagelijks handelen. Jaarlijks wordt middels interne audit, onderzocht of onze werkwijzen en afspraken in de praktijk doeltreffend zijn. Daarbij zijn we tevens alert op mogelijke verbeteringen.

Onze locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De uitkomsten van een inspectie worden besproken met de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie van de locatie. Het inspectierapport is te vinden op onze eigen websitepagina.

Het Pedagogisch werkplan, het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid, wijzigingen hierin en de invulling van het Vierogenprincipe op de locatie, worden jaarlijks besproken met de oudercommissie. Het Pedagogisch werkplan wordt jaarlijks geëvalueerd en minimaal 1 x per 2 jaar bijgesteld en ter advisering voorgelegd aan de oudercommissie.

Mocht je nog informatie missen, dan kun je hier natuurlijk altijd naar vragen bij de pedagogisch medewerker, senior of clustermanager. Ook is in de brochure 'Welkom bij Kind & Co' en op onze website www.kmnkindenco.nl veel algemene en aanvullende informatie terug te vinden.

Veel leesplezier gewenst!

Team kinderdagverblijf Atelier

Datum maart-2023

Inhoudsopgave

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Onze pedagogische visie op baby's	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Uk & Puk, Piramide, Startblokken, Peuterplein	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Voorschoolse Educatie (VE).....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Een dag op de opvang	10
Onze dagindeling.....	10
Eten en drinken.....	10
Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen.....	11
Zelfstandigheid bevorderen	11
Afspraken, regels en omgangsvormen	11
Oudercontact	12
Kennismaken en wennen	12
Dagelijkse overdrachten.....	12
Observeren, volgen en oudergesprekken	13
Als er zorgen zijn.....	13
Mentorschap	13
Ouderavonden	13
Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang	13
Onze accommodatie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.5
Activiteiten.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.6
Beroepskracht - kind ratio (BKR) en de drie-uursregeling ..	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.8
Het Vierogenprincipe	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.9
Ons kinderdagverblijf in de wijk; onze externe samenwerkingspartners	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.9
Openingstijden	20
Onze medewerkers.....	21
Deskundigheidsbevordering	21
Andere volwassenen	21
De oudercommissie	22
Tot slot.....	22

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk

Binnen Kind & Co Ludens werken wij vanuit de vier pedagogische basisdoelen zoals deze zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In een veilige en gezonde omgeving bieden wij kinderen:

- Sociaal emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

Binnen het label Kind & Co werken wij aan deze vier pedagogische basisdoelen aan de hand van de beschreven gedragingen in het Pedagogisch Educatief Huis. De pedagogische basisdoelen zijn vertaald naar de volgende vier verdiepingen in het huis:

- Ik voel me veilig
- Ik ontwikkel me
- Ik heb respect voor anderen
- Ik draag bij aan een positieve samenleving

Bij de verschillende verdiepingen zijn de ramen van het huis gevuld met de Pedagogisch Educatieve gedragingen die daar bij passen. Dit zijn de gewenste concreet waarneembare handelingen van onze pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen van hun groep. Zij spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding en houden hierbij rekening met de ontwikkelingsfase van het kind.

Meer over onze pedagogische visie is te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan en in het interactieve Pedagogisch Educatief Huis.

Onze pedagogische visie op baby's

Ieder kind is zichzelf en ontwikkelt zich binnen zijn omgeving op zijn eigen manier, in zijn eigen tempo. Om zich te kunnen ontwikkelen hebben kinderen een basis nodig: een sfeer van veiligheid en vertrouwen. Onze pedagogisch medewerkers hebben een cruciale rol in het creëren van deze sfeer van veiligheid en vertrouwen naar zowel het kind als zijn ouders. Onze visie geeft richting aan de manier waarop wij met baby's werken. Hierin is Emmi Pikler, een Hongaarse pedagoog, een bron van inspiratie. Zij heeft aangetoond dat de kwaliteit van de omgeving een belangrijke voorwaarde is voor het ontwikkelingsproces van een baby. Waarin de bewegingsvrijheid die een baby krijgt (in ruimte en tijd) en de interactie met vertrouwde volwassenen de belangrijkste factoren zijn. Meer over onze visie op werken met baby's is te lezen in onze Werkwijze Baby's.

Uk & Puk

Op het kinderdagverblijf en de peutergroep wordt de ontwikkellijn van het jonge kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Wij noemen dit 'Ontwikkelingsgericht Werken' (OGW). Dit betekent dat wij het kind zorgvuldig observeren en de activiteiten aanpassen aan de ontwikkelbehoefte van het kind. Met behulp van onze werkwijze OGW dragen wij zorg voor een beredeneerd en gestructureerd activiteiten aanbod.

Binnen deze werkwijze maken wij op KDV Atelier gebruik van het totaalprogramma Uk & Puk wat specifiek is ontwikkeld voor de kinderopvang. Het hoofdoel van Uk & Puk is het vergroten van de spraak- en taalvaardigheid van het kind. Een goede taalontwikkeling houdt direct verband met de intellectuele ontwikkeling van het kind. Bovendien is de taalontwikkeling belangrijk voor het tot uitdrukking brengen van onze emoties en is taal ons belangrijkste communicatiemiddel.

Naast de spraak- en taalontwikkeling komen ook de sociaal emotionele-, de motorische- en zintuiglijke ontwikkeling en het voorbereidend rekenen expliciet aan bod. Dit gebeurt binnen de context van voor kinderen aansprekende thema's, waarin de pop Puk een belangrijke rol speelt.

Uk & Puk is gericht op kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Binnen het programma staat spelen centraal. Hierbij fungeert de pop Puk als intermediair tussen het kind en de volwassene.

Bij Uk & Puk zijn thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van baby's, dreumesen en peuters. Elk thema is middels aansprekende activiteiten uitgewerkt voor 3 leeftijdsgroepen: 0-1,5 jaar, 1,5-2,5 jaar en 2,5-4 jaar.

De activiteiten zijn gevarieerd: spel, ontdekken, knutselen, spel in een themahoek, voorlezen, kring, expressie, bewegen, tijdens verzorgingsmomenten. Ook is er aandacht voor de inrichting van de speelleeromgeving en het inzetten van materiaal.

De thema's en activiteiten zijn op maat uitgewerkt per leeftijdsgroep en kunnen makkelijk ingepast worden in het dagritme van de groep. Denk bijvoorbeeld aan het Goedemorgenlied, het Puk thema in de kring, samen themaliedjes zingen, een thema beweegactiviteit etc. Zo kunnen de kinderen zich op een speelse manier ontwikkelen.

Aan de hand van het thema bieden wij de kinderen wisselende activiteiten aan (voorlezen, liedjes, taalspelletjes) die de taalverrijking stimuleren. Deze activiteiten bieden tevens veel mogelijkheden om spelenderwijs met de sociale communicatie en het denken en redeneren van kinderen bezig te zijn.

Op de peutergroep wordt dagelijks een groepsactiviteit aangeboden met Puk in de hoofdrol. Bijvoorbeeld tijdens het kringgesprek en als er een nieuw kindje op de groep is. Puk wordt dan geïntroduceerd door de pedagogisch medewerker: "Puk was eens ook nieuw in de groep en nu ben jij nieuw. Puk mag nu naast jou zitten, want het kan best spannend zijn om ergens nieuw te zijn. Puk kan jou helpen om te wennen, Puk kan dan jouw vriendje zijn."

Er zijn 11 Puk thema's:

1. Welkom Puk!
2. Wat heb jij aan vandaag?
3. Eet smakelijk!
4. Dit ben ik!
5. Reuzen en kabouters
6. Regen

7. Hatsjoe!
8. Knuffels
9. Oef, wat warm!
10. Ik en mijn familie
11. Ik ben kunstenaar

Voor peuters die bijna naar de basisschool gaan is er een extra thema: "Ik ben bijna 4!". Zo wordt de bijna 4 jarige spelenderwijs voorbereid op de overgang van kindercentrum naar basisschool. Naast de Puk thema's komen ook thema's aan bod zoals: de jaargetijden, feestdagen, moeder-/ vaderdag en verkeer.

Alle kinderen op het KDV en PG krijgen het totaalprogramma Uk & Puk aangeboden. Dit programma voldoet aan de eisen van de VE.

Voorschoolse Educatie (VE)

Voor kinderen met een VE indicatie worden aanvullende eisen gesteld. Deze zijn deels wettelijk en deels door de gemeente bepaald.

Visie

De peutergroepen van Kind & Co hebben een belangrijke rol bij het volgen, signaleren en verminderen van achterstanden bij het jonge kind met een VE indicatie, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, de sensomotorische- en sociaal-emotionele ontwikkeling. De ontwikkellijn van het jonge wordt gevolgd met behulp van onze werkwijze Ontwikkelingsgericht werken (OGW). Met behulp van de observaties van het Kindvolgsysteem Uk & Puk, kunnen wij de individuele behoefte van het kind in kaart brengen en ons activiteiten aanbod hierop aan laten sluiten. Vervolgens stimuleren wij de specifieke ontwikkelingsbehoeften van het kind met het totaalprogramma Uk & Puk. Ouders, onderwijs en opvang zijn partners in de opvoeding van een kind. Allen hebben hun eigen rol bij het ondersteunen en begeleiden van het kind, maar ook een gedeelde, gezamenlijke verantwoordelijkheid.

VE in de praktijk

Als kinderen bij ons op de VE peutergroep komen nemen wij de tijd voor het kennismakingsgesprek met ouders en kind. Ouders worden tevens geïnformeerd over de observatie momenten, onze manier van ontwikkelingsgericht werken en de methode Uk & Puk.

Bij kinderen met een VE-indicatie doen wij gedurende hun tijd op de peutergroep drie keer een observatie (bij 2,5 jaar, bij 3 jaar en 3 maanden en 3 jaar en 10 maanden).

Na deze observatie nodigt de mentor de ouders uit voor 10 minuten gesprek. Het observatieformulier wordt als richtlijn gebruikt bij het gesprek.

Op basis van de observatie worden de ontwikkelingsdoelen voor ieder kind bepaald met betrekking tot de sociaal emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling, sensomotorische ontwikkeling en de ontwikkeling van rekenen en ruimte.

Vanuit de aandachtgebieden van het kind worden de activiteiten opgesteld voor de grote en kleine groep. De doelen worden verwerkt in de activiteitenspin van Uk & Puk. Met het registratieformulier OGW wordt per kind bijgehouden welke activiteiten worden uitgevoerd en hoe het kind dit doet. Er wordt bijgehouden of het kind de activiteit moeilijk, redelijk of goed kan uitvoeren. Zo wordt de ontwikkeling van het kind gevolgd, is er ruimte voor de eigen inbreng van het kind en kunnen doelen waar nodig worden bijgesteld (Werkwijze Uk & Puk).

Peuters met een VE indicatie komen vanaf 2 jaar 4 ochtenden van 8.30 tot 12:30 uur op de peutergroep. Hierdoor krijgen de kinderen minimaal 20 uur VE aangeboden zoals wordt vereist in de nieuwe wetgeving. De peutergroep (Waterlelies) is 40 weken in het jaar geopend.

Uk & Puk in de dagelijkse praktijk

De thema's van Uk & Puk sluiten aan bij de dagelijkse belevingswereld van het jonge kind, waardoor deze makkelijk in te passen zijn in ons dagritme. Eens in de 6 weken wordt de groep volgens het dan geldende thema ingericht, waardoor het duidelijk zichtbaar is voor kinderen en ouders. Er wordt vervolgens gedurende 6 weken met dit thema gewerkt. Bijvoorbeeld, bij het thema 'Wat heb jij aan vandaag?' worden er verschillende kledingstukken op de groep gehangen en zijn er verschillende

kledingstukken waarin de kinderen zich kunnen verkleden. Bij het Puk thema 'Hatsjoe' maken we gebruik van attributen als een stethoscoop, een thermometer, zakdoeken, een doktersjas etc. Tijdens het fruit eten wordt met de kinderen gesproken over hoe goed en belangrijk fruit en water voor je lijf is en kunnen ouders bijvoorbeeld worden uitgenodigd om samen met hun kind en zijn/haar favoriete knuffel een doktersbezoek af te leggen op de locatie, waarbij een van de medewerkers de dokter speelt, compleet met stethoscoop en doktersjas.

In de groep is er een speciale plek ingericht met boekjes en themamaterialen voor kinderen en ouders om in te zien en samen kennis te maken met het thema. Ook tijdens de activiteiten op de dag wordt er gebruik gemaakt van deze materialen.

Onze dagindeling verloopt volgens een bepaald ritme en met behulp van de opgehangen dagritme kaarten wordt dit ritme en de volgorde van de geplande activiteiten zichtbaar voor de kinderen. Bij de overgang van activiteiten wordt aan de kinderen gevraagd wat de volgende activiteit zal zijn en wordt er een begeleidend liedje gezongen.

Activiteitenspin

De activiteitenspin wordt gebruikt bij de voorbereiding van het thema en deelt het op in de volgende onderdelen: introductie (van het thema), knutselen, voorlezen, liedjes, spel, expressie, kijk/doe tafel, rijmpjes en bewegen. Hiermee plannen wij per thema welke activiteiten er per onderdeel worden aangeboden en wordt inzichtelijk op welk ontwikkelingsgebied ze aansluiten. Zo zorgen we ervoor dat door middel van diverse activiteiten alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen én dat deze aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van zowel het individuele kind als de groep.

Motorische vaardigheden stimuleren wij o.a. door:

- Een parcours in de uitzetten, buiten of in de gymzaal.
- Puzzels maken
- Treinbaan in elkaar zetten
- Oefenen met hinkelen
- Dansen op muziek
- Prikpennen en kwasten gebruiken bij de 3+

Cognitieve vaardigheden stimuleren wij o.a. door:

- Uitvragen en doorvragen, bijvoorbeeld in de lente: welk geluid maakt een koe, wat komt er uit een koe, wat kun je van melk allemaal maken, etc)
- Alles benoemen wat je doet, pakt, schenkt, snijdt, organiseert.
- Internet gebruiken om een onderwerp helemaal uit te diepen en voorbeelden te zoeken
- Zingen. Bekende liedjes herhalen, maar ook nieuwe liedjes aansluitend bij een thema aanbieden.
- Pictogrammen op de groep die helpen bij uitleg.

Taalvaardigheden stimuleren wij o.a. door:

- Zingen.
- Interactief voorlezen.
- Veel vragen stellen, uitlokken tot praten.
- Alle onderdelen van rituelen bevragen: wat wil je eten, hoe vraag je dat netjes, wat moet je doen op de wc, etc.
- Thematische woorden te oefenen, bijvoorbeeld 'pleister plakken' bij thema Ziek zijn.
- Een kind zelf een boek te laten 'voorlezen'.

Creatieve vaardigheden stimuleren wij o.a. door:

- Creatieve activiteiten aan te bieden.
- Plantjes laten groeien op de groep, met aarde werken.

En dan zijn er uiteraard veel activiteiten die alle ontwikkelingsgebieden tegelijkertijd raken, bijvoorbeeld paaseieren zoeken. Door te benoemen wat Pasen is, uit te vragen waar de eitjes vandaan komen, de eieren eerst te beschilderen, een gek verstopspel eromheen te verzinnen, ze zelf te laten verstoppen en ze te laten rennen wordt zo'n activiteit veelzijdig.

Wij werken met een herkenbare dagindeling, waarin dagelijks ruimte wordt gemaakt voor nieuwe/leuke/spannende situaties/activiteiten die kansen bieden voor gesprekjes en spelenderwijs 'leren', zoals het aantrekken van de jassen en schoenen voor het buitenspelen. Een dagelijks terugkerend ritueel wat ingezet kan worden om te leren wat links en rechts is (schoenen), welke kleur de nieuwe jas van een vriendje/vriendinnetje heeft, dat je even netjes aan de kant moet gaan staan als er schoolklas langsloopt, etc.

Hierbij werken we met de Kleine- en Grote groep.

Grote groep - Kleine groep

De kinderen met een VE indicatie worden nauwgezet gevolgd in hun ontwikkeling. Na de kennismaking met het thema en de bijbehorende activiteiten, volgt een herhaling of een verdieping. Afhankelijk van het soort activiteit en de behoeften van de kinderen wordt er gewerkt in de Grote of Kleine groep. Als blijkt dat bepaalde kinderen ten aanzien van specifieke ontwikkelingsgebieden behoefte hebben aan extra stimulering om dat gebied te versterken, passen wij ons activiteitenaanbod hierop aan. Bijvoorbeeld, door die kinderen in de Kleine groep een specifieke activiteit extra aan te bieden, die al eerder aan de Grote groep is aangeboden.

Ouders

Bij peutergroep Waterlelies vinden wij het belangrijk dat ouders betrokken worden bij de ontwikkelingsstimulering.

Is een kind op de peutergroep start, vindt het kennismakingsgesprek plaats tussen ouders en mentor. Hierin wordt de werkwijze op de groep toegelicht en worden ouders geïnformeerd over de oudergesprekken. Ouders van kinderen met een VE indicatie worden in de 2 jaar dat hun kind bij ons op de groep is, 3 keer uitgenodigd voor een voortgangsgesprek naar aanleiding van onze observaties: na 3 maanden na start, vervolgens als het kind net 3 jaar is. Hierin bespreken wij met ouders de ontwikkeling van hun kind en geven hen tips over wat zij thuis met hun kind kunnen doen om de ontwikkeling te stimuleren. Als het kind 3 jaar en 10 maanden is worden ouders uitgenodigd voor een eindgesprek. Vervolgens is er een warme overdracht naar de basisschool met de mentor en de nieuwe leerkracht.

Bij de start van elk thema (6 keer per jaar) krijgen alle ouders via het ouderportaal een nieuwsflits waarin het thema wordt geïntroduceerd. Ook ontvangen zij de teksten van de liedjes en de titels van boekjes die aansluiten op het thema en de 10 thema woorden die in deze periode extra aandacht krijgen.

Aan de ouders van de VE kinderen worden de nieuwsbrieven persoonlijk overhandigd en wordt door de pedagogisch medewerker de inhoud en het doel nader toegelicht.

Tussentijds zijn er gesprekjes met de ouders om uitleg te geven over het thema aan de hand van de dagritmekaarten.

Ook worden ouders een paar maal per jaar uitgenodigd om (samen met hun kind) deel te nemen aan activiteiten, bijvoorbeeld: een themabijeenkomst, het zomerfeest, de Sinterklaas- of Kerstviering. Hoe, wanneer en bij welke activiteiten ouders worden betrokken, wordt bijgehouden in het ouderactiviteitenplan. De inhoud en voortgang van dit activiteitenplan wordt door de senior tijdens het teamoverleg met de medewerkers besproken, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Samenwerking met de basisscholen

Het kinderdagverblijf en de peutergroep werkt nauw samen met basisschool Het Atelier, waarin zij gehuisvest zijn en andere basisscholen in de buurt. De kinderen met een VE indicatie worden bij voorkeur door de mentor van kind 'warm' overgedragen aan de basisschool. Met een warme overdracht bedoelen de pedagogisch medewerker een gesprek heeft met de leerkracht aan de hand van de overdrachtsformulieren. Voordat deze formulieren en de bijbehorende observatieformulieren naar de basisschool gaan wordt deze eerst besproken met de ouders. Voor deze warme overdracht wordt altijd toestemming aan ouders gevraagd. Dit gesprek vindt plaats voordat het kind naar de basisschool gaat.

Inhoudelijke aansluiting voor- en vroegschoolse educatie

Op onze peutergroep en ons kinderdagverblijf komen kinderen die meestal naar één van de basisscholen in Diemen gaan. Met deze scholen wordt door ons inhoudelijke samenwerking gezocht, voornamelijk door het houden van VE-overleggen. Bij dit VE-overleg zitten 2 PM'ers van KMN Kind en Co (1 van groep Waterlelies en 1 van groep Zonnebloemen/Klaprozen), een leerkracht van school en wanneer mogelijk sluit de leidinggevende van KMN Kind en Co hierbij aan. Dit overleg staat op het Atelier nog in de kinderschoenen, maar willen wij 3 tot 4 keer per jaar plaats gaan laten vinden. Daarbuiten proberen wij een groot deel van onze thema's bij die van school te laten aansluiten, zoals bijvoorbeeld: het vieren van de voor kleine kinderen belangrijke Nationale Feestdagen, zoals Pasen, Sinterklaas en Kerst. Ook wordt elk jaar zowel op onze groep als op de scholen aandacht besteed aan de nationale voorleesweek en bijvoorbeeld de seizoenen.

VE Coaching

Vanaf januari 2022 bezoeken zowel de IKK coach als de VE coach de VE- groepen van Kind en Co Ludens. Deze pedagogische en educatieve coaching gebeurt op basis van specifieke deskundigheid. De VE-coach legt de focus meer op de volgende interactievaardigheden: ontwikkelingsstimulering van het kind, praten en uitleggen en structureren en leiding geven. De VE- coaching richt zich op de volgende onderdelen:

- Uitvoering VE-programma
- Speel-leeromgeving
- Groepsmanagement
- Handelingsgericht/Ontwikkelingsgericht werken met gebruik van een kindvolgsysteem
- Samenwerken met ouders
- Doorgaande lijn met PO

De IKK- en VE-coaching kan elkaar op onderdelen overlappen. De IKK- en de VE coach stemmen onderling af, in samenspraak met de leidinggevende van de locatie, wie wat oppakt.

De coaches kunnen inhoudelijke workshops geven voor medewerkers van meerdere VE-groepen die t.b.v. coaching uren worden ingezet (denk aan workshops zoals spelbegeleiding, begrijpend luisteren, logo 3000, taal, spel en denken, dialoog).

De IKK coach legt de focus op het pedagogisch klimaat in de groep (denk aan het bieden van emotionele veiligheid, sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, begeleiden van onderlinge interacties) en overdracht van waarden en normen. De IKK-coaching richt zich op:

- Het realiseren van een pedagogisch klimaat waarin op warme en respectvolle wijze aan de behoeftes van alle individuele kinderen zo veel en zo goed mogelijk tegemoet wordt gekomen (sensitieve responsiviteit)
- Het realiseren van een pedagogisch klimaat waarin aandacht is voor ieders eigen wijze, waarin kinderen en hun ouders zich kunnen herkennen
- Het realiseren van een pedagogisch klimaat waarin ruimte is voor de stem en inspraak van kinderen en hun ouders
- Het ondersteunen van kinderen bij het oplossen van hun onderlinge conflicten

Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart (PEKK)

De basis voor de IKK én de VE-coaching vormt de ingevulde Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart (PEKK). In deze kwaliteitskaart worden vragen betreffende de pedagogische en educatieve kwaliteit op de groep de coaches en de PM ingevuld en dit vormt de basis voor het pedagogisch educatieve coachingsgesprek met het team.

De Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart is gebaseerd op:

- De 4 opvoedingsdoelen uit de Wet Kinderopvang
- De 6 kindgerichte interactievaardigheden
- Aangevuld met specifieke VE-eisen
- Focusvragen ontwikkeld door Spelenderwijs Utrecht
- UKK, CLASS, UTC
- Evaluatie-instrumenten die bij Kind & Co en bij Ludens en Samen in gebruik zijn.

De VE coach, de IKK coach en de PM vullen de kwaliteitskaart jaarlijks in. Samen met de ingevulde HGW/OGW-documenten vormt dit de basis voor de pedagogisch educatieve coaching. Na een jaar vindt er evaluatie plaats en wordt de kwaliteitskaart opnieuw afgenomen.

In 2022 gaan we het werken met de kwaliteitskaart implementeren. We zien de Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart als een levend document, waar nieuwe (wetenschappelijke) inzichten in verwerkt kunnen worden. Voorsnog is het een "papier document".

Op deze locatie hebben we op 1 januari 2023 11 doelgroepeuters, dat houdt in dat we voor 74 uur een coach gaan inzetten op deze groep en voor 36 uur beleid en begeleiding. Dat laatste wordt gedaan door onze collega's op het hoofdkantoor. Daarnaast zal de IKK-coach in samenspraak met de VE coach en de leidinggevende, onze locatie bezoeken.

Alle pedagogisch medewerkers ontvangen in 2023 in ieder geval ook weer een vorm van pedagogische IKK-coaching, náást de pedagogisch educatieve VE-coaching. In ons Algemeen Pedagogisch Beleid is omschreven wat we onder Pedagogische IKK-coaching verstaan.

Een dag op de opvang

We hebben op de locaties een globaal dagritme, met steeds dezelfde 'vaste' momenten en activiteiten. Samen eten en drinken en spelen zorgt ervoor dat kinderen zich emotioneel veilig voelen. Deze activiteiten doen we elke dag in een vaste volgorde maar de tijden kunnen wel verschillen. Als de kinderen nog lekker aan het spelen zijn dan lunchen we gewoon wat later en een kind dat moe is mag natuurlijk eerder naar bed. Jonge baby's geven hun eigen ritme aan van voeden, slapen, verschonen en spelen. Dit ritme volgen we zoveel mogelijk en langzaam gaan zij steeds meer mee in het dagritme van de grotere kinderen. Ons voedingsaanbod sluit zoveel mogelijk aan op de richtlijnen vanuit het Voedingscentrum.

Onze dagindeling

Groep Zonnebloemen en Klapprozen :

De kinderen worden tussen 7.30 uur en 9.30 uur gebracht. Bij de kinderen wordt rekening gehouden met het ritme zoals ze dat thuis gewend zijn. Dit geldt vooral bij de baby's. De dreumesen gaan in het algemeen twee keer slapen en de peuters één keer, ofwel slapen of rusten.

- Rond 9.30 uur wordt er met de kinderen fruit gegeten en water gedronken.
- Rond 10.30 uur gaan de kinderen buiten spelen. Hierna of tijdens het buitenspelen wordt er aandacht besteed aan het voorschools programma Uk & Puk.
- Rond 11.30 uur gaan de kinderen aan tafel.
- Rond 12.30 uur gaan de oudste peuters naar bed tot ongeveer 15.00 uur.
- De dreumesen die twee keer slapen, gaan rond 14.00 uur nogmaals naar bed.
- Rond 15.30 uur is het laatste tafelmoment van de dag met een cracker, rauwkost en drinken.
- Tussen 16.00 uur en 18.30 uur is er veel ruimte voor buitenspelen, nog een korte (themagerichte) activiteit en overdracht met ouders.

Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen aanwezig op het kinderdagverblijf. Tussen de middag slapen veel kinderen, waardoor op die momenten niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig hoeven te zijn. Wij houden hier rekening mee bij het inroosteren van personeel (zie verder paragraaf 4-ogenprincipe).

Groep Waterlelies:

Ouders kunnen de kinderen brengen tussen 8.30 en 8.45 uur. Buitenschoenen worden verwisseld voor binnenschoenen. De peuters hangen hun jas en rugtas op. Ouders kunnen dan met hun kind een spelletje/puzzel doen of een boekje lezen, even met elkaar praten of iets doorgeven aan de pedagogisch medewerker.

Om 9.15 uur starten we met het programma volgens een vast rooster. Er is een vast ritueel: eerst gaan we in de grote kring en wordt er ook een boekje gelezen. Daarna wordt er fruit en groente gegeten. Na het eetmoment gaan de kinderen opnieuw kort in de kring en maken ze een keuze op het kiesbord. In kleine groepjes wordt er dan gespeeld en vindt de kleine kring plaats. Na het spelen is er een verschoonmoment voor alle kinderen. Rond 11.30 gaan de kinderen aan tafel voor een boterham. Na de lunch gaan de kinderen buitenspelen.

Tussen 12.15 en 12.30 uur worden de kinderen weer opgehaald.

Eten en drinken

Samen eten is belangrijk en gezellig. Eetmomenten geven structuur aan de dag. Op KDV Atelier begint dit ritueel elke dag met hetzelfde liedje.

Op de groepen Zonnebloemen en Klapprozen krijgt ieder kind een eigen fruithap of een bakje met gesorteerd, kleingesneden fruit.

Op groep Waterlelies schilt 1 van de PM'ers het fruit. Dit wordt op een groot blad neergelegd, de kinderen krijgen zo een breed aanbod van verschillende stukjes fruit. Wij zingen liedjes, vaak gerelateerd aan het thema van dat moment. Daarna wordt er gegeten en water gedronken. Hierna gaan we als het weer het toelaat naar buiten.

De maaltijd is een sociaal moment en wordt gebruikt om het onderlinge contact tussen de kinderen te verstevigen en de kinderen te leren aandacht voor elkaar te hebben en rekening met elkaar te houden

(ze moeten regelmatig op elkaar wachten). Doordat alle kinderen aan tafel zitten, leren ze ook van elkaar. Het gezegde 'zien eten doet eten' klopt in de praktijk. Zowel de pedagogisch medewerker als de kinderen onderling zijn een voorbeeld voor elkaar. Tijdens de maaltijd zitten de kinderen aan tafel en leren ze te blijven zitten tot ze van tafel mogen. Tevens biedt de maaltijd veel mogelijkheden voor de ontwikkeling van de fijne motoriek. Dit kan bijvoorbeeld door het gebruik van flesjes af te bouwen en kinderen bijvoorbeeld met lepels en vorkjes te laten eten.

Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen

Er zijn veel gelegenheden in een jaar om bij stil te staan, zoals verjaardagen, afscheid, Sinterklaas, Suikerfeest, Kerst. Dit doen wij dan ook en het maakt een jaar overzichtelijk en feestelijk. Het vieren van verjaardagen en feesten versterkt het gevoel van bij elkaar horen.

De nationale feestdagen vieren wij zo veel mogelijk gezamenlijk met de school en BSO. Dit kan een viering zijn in de vorm van een kerstdiner, gezamenlijk verwelkomen van Sint in de school, een paasontbijt etc.

Jarige kinderen mogen op de groep uitdelen en krijgen een zelfgemaakte muts en een klein cadeautje. Ook de ouders zijn van harte welkom. De jarige mag uitdelen, liefst iets leuks of gezonds. Snoep mag niet uitgedeeld worden. Bij een afscheid wordt daarnaast een mapje meegegeven met daarin foto's van het kind op het kinderdagverblijf.

Zelfstandigheid bevorderen

Wij werken op peutergroep Waterlelies in de kleine kring met een kiesbord. Kinderen leren hierdoor goed na te denken wat ze willen doen.

Op alle groepen worden kinderen aangesproken op de dingen die ze zelf kunnen. Zodra een leidster ziet dat een kind bijvoorbeeld motorisch in staat is om zelf de jas aan of uit te doen laat ze dit het kind ook zelf doen. Aangezien een peuter van twee andere dingen kan en wil dan een peuter die bijna naar school gaat doen wij een beroep op de kinderen afhankelijk van hun mogelijkheden.

Kinderen helpen op de peuterspeelzaal met dagelijkse dingen zoals klaarzetten van spullen. Ook een schoonmaakklusje als de tafel afvegen kunnen kinderen al jong doen. Hiermee stimuleren we de eigenwaarde van het kind. Tegelijkertijd leert een kind ook dat hij zelf hoort te helpen bij de dingen waar hij gebruik van maakt.

Afspraken, regels en omgangsvormen

In elke groep zijn afspraken nodig om met elkaar samen te leven. Daarom hebben wij afspraken, regels en omgangsvormen opgesteld, zodat de kinderen op een positieve en respectvolle manier met elkaar om (leren) gaan.

Onze eigen huis-/groepsregels hangen op de groep. Wij werken volgens het Pedagogisch Educatief huis. Hierin vormt het Pedagogisch Educatief Huis een leidraad.

Meer over voeding, slapen, verschonen, zindelijkheid, persoonlijke hygiëne en zelfstandigheid bevorderen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch beleidsplan.

Oudercontact

Wij vinden het belangrijk om een goede band met ouders op te bouwen en investeren hier ook in. Een goede samenwerking met ouders draagt bij aan het welbevinden van de kinderen.

Kennismaken en wennen

Als een kind voor het eerst bij ons komt, nemen wij de tijd voor een kennismakingsgesprek met de ouders, zodat wij zoveel mogelijk informatie van hen krijgen. Tijdens de kennismaking wordt aan ouders verteld hoe wij op ons kinderdagverblijf omgaan met de kinderen en hoe wij informatie uitwisselen, waardoor een goede onderlinge afstemming ten behoeve van het kind mogelijk is. Vaak hebben de ouders dan al een rondleiding gehad door het gebouw, zodat zij zich al een voorstelling hebben kunnen maken van het kinderdagverblijf en hoe er gewerkt wordt.

Het kennismakingsgesprek met ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor gevoerd.

Daarna is er de gelegenheid om het kind te laten wennen. Het wennen vindt plaats als de plaatsingsovereenkomst is ingegaan. Tijdens het kennismakingsgesprek worden er wenaafspraken met de ouder gemaakt. Deze kunnen per kind verschillend zijn. In de regel worden de wenaafspraken over twee dagen verdeeld, bijvoorbeeld op dag 1 komt het kind drie uur wennen en op dag 2 vijf uur. Tijdens de wendagen zijn ouders telefonisch bereikbaar, zodat zij zo nodig hun kind kunnen komen ophalen. De wenaafspraken worden tijdens het kennismakingsgesprek genoteerd op het formulier 'Checklist kennismakingsgesprek'.

Om het wennen iets gemakkelijker te laten verlopen, neemt het kind soms iets van huis mee, zoals een knuffel, doekje en/of speen. Elk kind heeft een eigen mandje waarin zijn persoonlijke spullen worden bewaard zoals een setje schone kleding, speen, knuffel en eventueel een fles.

Na 3 tot 4 maanden evalueren wij de eerste opvangperiode met de ouders.

Ook bij doorstroom naar school en BSO wordt een wenperiode ingelast. Omdat we in de brede school zitten, kan het wennen op school en BSO worden ingepast in ons dagritme. Dit stemmen we af met o.a. de leerkracht en IB'er van school en met het BSO-team.

Als ouders hun kind komen brengen, vragen wij hen om bij het weggaan duidelijk afscheid te nemen. Het kind weet dan waar het aan toe is. Soms is het kind verdrietig, waar wij dan direct op inspelen door het te troosten of af te leiden. Vaak is het verdriet ook snel over, als het kind gewoon even verdrietig mag zijn. Sommige kinderen hebben baat bij een afscheidsritueel, bijvoorbeeld door met de PM'er nog even te zwaaien naar papa of mama bij het raam. Dit is per kind verschillend.

Wanneer ouders door omstandigheden hun kind later komen brengen of ophalen moeten zij dat laten weten aan de leidsters. Ook als hun kind wordt opgehaald door iemand anders dan de ouder zelf moeten zij dat laten weten aan de leidsters. Wij vinden het wel heel belangrijk dat ouders hun kind op tijd brengen. Op tijd ophalen is misschien nog wel belangrijker. Het is voor een kind verwarrend als alle kinderen al zijn opgehaald en hij/zij nog niet.

Specifiek voor groep Waterlelies:

Voor veel ouders en kinderen is een eerste dag op de peutergroep spannend. Wij vragen de ouders de eerste ochtend aanwezig te zijn. Wij geven nadere informatie wat we doen en ouders kunnen zien hoe een ochtend bij ons gaat. Voor kinderen is het prettig dat hun ouder de eerste keer er bij blijft. Heeft het kind extra tijd nodig om te wennen dan spreken we dit door met de ouder, wij gaan uit van de individuele behoefte van kind en ouder.

Door de maatregelen betreffende corona laten wij de ouders tijdelijk niet de eerste dag op de groep meedraaien. We bespreken goed met ouders hoe het wennen gaat en stemmen dit op het individuele kind af.

Als het kind wel zindelijk is adviseren wij toch om een extra verschoning, d.w.z. sokken, onderbroek en bovenbroek, in de tas stoppen. En evt. een knuffel.

Dagelijkse overdrachten

Wij vinden een goede overdracht essentieel en nemen hiervoor de tijd. Zo vragen wij de ouders, bij binnenkomst, hoe het met hun kind is en vertellen wij bij het ophalen over hun kind en de

belevissen van de dag. Voor elke ouder wordt aan het eind van de dag tijd gemaakt om de overdracht zo volledig mogelijk te kunnen doen.

Ouders worden via het Ouderportaal 'live' betrokken bij de belevissen van het kind op het kinderdagverblijf. Het Ouderportaal is een online afgesloten omgeving, waar o.a. nieuwsbrieven, facturen en jaargaven terug te vinden zijn. Er is meer te vinden; Pedagogisch medewerkers houden via het portaal de registraties rondom eten, drinken, slapen en overige activiteiten bij. Daarnaast worden er regelmatig foto's geplaatst. Van deze foto's kunt u op ieder gewenst moment een fotoboekje uitprinten als herinnering voor later. In het Ouderportaal vindt u alles op één plek, dat is wel zo overzichtelijk!

Observeren, volgen en oudergesprekken

We vinden het belangrijk dat de kinderen zich prettig voelen bij ons. Alleen dan kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen. Om dit te bereiken observeren we dagelijks en leggen we deze observaties volgens afspraak vast. Zo kunnen we de opvang zo veel mogelijk laten aansluiten op de behoeften van de kinderen en signaleren we eventuele zorg en aandachtspunten op tijd. Wij maken gebruik van de observatiemethode Uk & Puk. Het observatieformulier vullen wij tussentijds aan en ronden deze jaarlijks af rond de verjaardag van uw kind. Zo kan het welzijn en de ontwikkeling van het individuele kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd en gestimuleerd. De observatieverslagen ontvangen ouders via het Ouderportaal en worden door ons bewaard in het Kinddossier. Aan de hand van de observaties vinden de 10-minutengesprekken plaats. De mentor biedt ouders jaarlijks rondom de verjaardag van het kind een 10-minutengesprek aan, waarin het welbevinden en de ontwikkeling van het kind met ouders wordt besproken. Deze gesprekken worden bij voorkeur door de mentor gevoerd. Tussentijdse evaluatie kan besproken worden als de ontwikkeling van een kind daar om vraagt. Een ouder kan ook altijd om een gesprek vragen. Als een kind opvalt, wordt dit altijd met de ouder besproken. Er wordt dan gezocht naar de beste manier om dit kind te begeleiden.

Indien er naar aanleiding van het jaarlijkse 10-minutengesprek bijzonderheden zijn of afspraken met ouders worden gemaakt, wordt dit genoteerd en toegevoegd aan het Kinddossier en op de Kindkaart. De uitkomsten van de observaties worden onder leiding van de senior pedagogisch medewerker besproken in de Kindbesprekingen. Deze Kindbesprekingen vinden gemiddeld eenmaal per 6 weken plaats.

Als er zorgen zijn

Als wij ons zorgen maken, als we vragen hebben over het welbevinden of de ontwikkeling van een kind of als pedagogisch medewerkers behoeften hebben aan extra handvatten gaan we in gesprek met ouders en werken vervolgens conform ons beleid Signaleren in de kinderopvang.

Mentorschap

Tijdens het Kennismakingsgesprek wordt benoemd wie de Mentor van het kind is en dit is voor ouders terug te vinden in het Ouderportaal.

Ouderavonden

Bij KDV Atelier zijn gedurende het jaar meerdere contactmomenten met ouders. Op groep Waterlilies bijvoorbeeld over zindelijkheid/tweetaligheid/knutselavond/verkeer e.d. Tevens wordt er regelmatig een bijeenkomst georganiseerd m.b.t. het nieuwe Uk en Puk thema, zodat de ouders weten wat we gaan doen en wat ze eventueel thuis kunnen doen.

Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang

Op het kinderdagverblijf wordt de ontwikkelijn van het kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Om de doorgaande ontwikkelijn van het kind te waarborgen, vindt bij de overgang naar de basisschool en de buitenschoolse opvang, met toestemming van ouders, een overdracht plaats. Hiervoor wordt aan de hand van de laatste observatie(s) een overdrachtsformulier ingevuld. Vervolgens worden ouders op de locatie uitgenodigd voor een laatste gesprek over de ontwikkeling van het kind en de wijze van overdracht. In de regel vindt de overdracht plaats door het overdrachtsformulier op te sturen naar school en buitenschoolse opvang. Dit wordt ook wel een 'koude' overdracht genoemd. Indien nodig

(in geval van VE of zorg) wordt er een 'warme' overdracht gedaan via een telefonisch of persoonlijk gesprek. De overdracht wordt bij voorkeur verzorgd door de mentor van het kind.
Voor doelgroepkinderen op groep Waterlelies wordt er altijd gezorgd voor een warme overdracht.

Meer over hoe wij contact onderhouden met ouders en vormgeven aan mentorschap, signaleren in de opvang en doorverwijzen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

Onze accommodatie

Door de inrichting van de groepsruimtes bieden wij de kinderen de kans om te ontdekken, om alleen of samen te spelen, om kennis te maken met verschillende materialen, spelvormen, voorwerpen, verschillende soorten speelgoed en spelletjes.

Kinderdagverblijf Atelier maakt deel uit van brede school Atelier, waarin ook basisschool het Atelier en onze buitenschoolse opvang gevestigd is. KDV Atelier zit achterin de rechtervleugel van het gebouw, samen met de BSO.

Kinderdagverblijf Atelier bevat 3 groepsruimten. In twee ruimtes wordt dagopvang geboden aan kinderen van 0-4 jaar. In de andere groep wordt 's morgens een dagdeel opvang geboden aan kinderen van 2-4 jaar. De groepsruimten zijn licht en vrolijk ingericht met uitzicht op het speelplein. Tegenover de groepen die dagopvang bieden hebben wij twee ruime slaapkamers. Voor alle groepen geldt dat het verschoonmeubel op de groep staat. Voor de grotere kinderen zijn er kindertoiletten op de gang. De ruimten zijn transparant door grote ramen met glas naar de hal, deuren met glas in de toiletten en de slaapkamers.

In de groepsruimten worden tijdens themaweken hoeken gecreëerd waarin verschillende activiteiten kunnen worden aangeboden. In beide ruimten zijn er verschillende hoeken aanwezig. Op de groepen die dagopvang bieden is tevens een grondbox aanwezig voor baby's waarin ze rustig kunnen liggen en kruipen. Met enige regelmaat wordt er met meubels geschoven zodat er weer andere hoeken ontstaan en kinderen uitgedaagd blijven.

Wij maken ook regelmatig gebruik van de gymzaal van school.

Wij zorgen ervoor dat alles goed beveiligd is, zoals afdekplaten voor de verwarming, kindveilige stopcontacten, beschermstrips voor de scharnieren van de deur, beveiliging in de kasten. Maar ook een beveiliging van de toegangsdeur van onze locatie.

Wij zorgen voor veilige groepsruimtes, maar sluiten sommige risico's bewust niet uit. Wij vinden het namelijk belangrijk om jonge kinderen kennis te laten maken met voor hen spannende en uitdagende situaties, zoals klimmen. Dit stimuleert hun gevoel van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen en is goed voor hun ontwikkeling. Om zicht te houden op kleine risico's en tijdig te anticiperen op eventuele onveilige situaties, registreren en evalueren wij de (kleine) ongevallen. Daarnaast voeren wij periodiek een risico-inventarisatie uit, zodat wij alert blijven op een veilige en gezonde omgeving. Hoe we dit doen staat beschreven in ons Veiligheids- & Gezondheidsbeleid.

Ook houden wij minimaal 1x per jaar een ontruimingsoefening, met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaatsvindt.

Buiten doen kinderen andere ervaringen op. Buiten kunnen de kinderen rennen, de wind horen ruisen, door plassen stampen, in de zandbak spelen, fietsen, steppen, rennen, voetballen, noem maar op. Buitenspelen maakt een belangrijk onderdeel uit van onze dagindeling! Onze buitenruimte is ingericht om naar hartenlust in te kunnen spelen. Er is voor elk wat wils.

Kinderen kunnen naar hartenlust spelen in de aanwezige zandbak. Tevens staan er een speelhuisje en een glijbaan op het plein. Er is genoeg buitenspeelgoed aanwezig die gericht is op de leeftijd van de aanwezige kinderen. Tevens is er voor de baby's een grondbox aanwezig waar zij in alle rust kunnen spelen buiten.

De buitenruimte is voorzien van een (afsluitbaar) hek.

Net als binnen, brengt het buitenspel van kinderen risico's met zich mee. Ze kunnen struikelen, tegen elkaar opbotsen, vallen en zichzelf verwonden. Het hoort er allemaal bij, maar toch is het goed om risico's te beperken. Daarom zijn er preventieve maatregelen genomen en geldt voor het buitenspelen een aantal algemene afspraken. Daarnaast kan een locatie aanvullende afspraken hebben die op de eigen buitenruimte zijn afgestemd.

De peutergroep gaat altijd in zijn geheel naar buiten. Hierdoor is de BKR tijdens het buitenspeelmoment gedekt.

Op het kinderdagverblijf kan het zijn dat er kinderen liggen te slapen als er buiten gespeeld wordt. In dit geval blijft er altijd een medewerker van het kinderdagverblijf binnen. Binnen is het 4-ogenbeleid

dan opgelost doordat de peutergroep (Waterlelies) dan binnen is. In de middag is de BSO dan aanwezig voor het 4-ogenbeleid. Wanneer er kinderen liggen te slapen wordt er altijd gekeken naar de BKR. Zo kan het zijn dat een klein groepje kinderen met de medewerker binnen blijft, zodat de BKR zowel binnen als buiten op orde is.

Het streven is om iedere dag lekker buiten te spelen!

Omdat er genoeg materiaal aanwezig is, adviseren wij om geen speelgoed en dergelijke mee te geven. Spullen kunnen stuk gaan of kwijt raken. Kind & Co is niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapot gaan van eigendommen van kinderen of ouders op de locatie.

Activiteiten

Groep Zonnebloemen en Klapprozen :

Op ons kinderdagverblijf werken wij met thema's uit het VVE-programma Uk en Puk; een thema duurt gemiddeld 6 weken. We streven ernaar zoveel mogelijk aan te sluiten bij de thema's van school.

Rondom dit thema organiseren wij activiteiten, zoals knutselen, nieuwe liedjes, een spel, voorlezen en woorden oefenen. Per thema hebben we een map in de kast staan met mogelijke activiteiten.

De activiteiten vinden 's ochtends plaats, (tijdens) of na het buitenspelen. Bij groep Atelier vindt dit ook plaats in de middag.

De kinderen op de groep worden gestimuleerd in samenspel, maar worden soms ook bewust alleen met bepaald speelgoed of een opdrachtje gezet. Dit kan zijn om het kind specifieke kennis bij te brengen die andere kinderen al hebben of om dit kind uit te dagen. Hiervoor pakken wij bijvoorbeeld de woordenpictogrammen van Uk en Puk of een spel van groep 1/2. Ook vrij spel op de groep kan gestructureerd worden met het kiezen voor een hoek of bepaald speelgoed. Hiermee trainen we concentratie van de kinderen.

Samenwerken stimuleren we door buiten of in de gymzaal groepsspelletjes te doen, zoals 'Schipper mag ik overvaren?', 'Zakdoekje leggen', overrollen met de bal etc. Samenspel ondersteunen wij soms door erbij te gaan zitten als meerdere kinderen er even niet uitkomen. De kinderen weten ook dat ze altijd terecht kunnen bij de pedagogisch medewerker als zij vrijspelen.

Op een verticale groep is het belangrijk dat baby's, dreumesen en peuters naast elkaar kunnen spelen. Alle kinderen op de groep wordt aangeleerd dat baby's alleen over de arm mogen worden geaaid. De grondbox wordt gereserveerd voor de baby's. Zij worden hier dan op een mat gelegd/gezet met babyspeelgoed. De andere kinderen weten dat zij op dat moment de grondbox niet mogen betreden. Wel kunnen ze door middel van spelelementen aan de rand van de grondbox met elkaar communiceren. Een baby wordt in de grondbox nooit zonder toezicht gelaten als hij niet vast zit. Een pedagogisch medewerker gaat ernaast zitten of zorgt voor een plek waarvan zij goed overzicht kan houden (bijvoorbeeld tijdens tafelmomenten of vrij spel). Als dit niet mogelijk is, wordt de baby in een wipstoel gelegd/gezet of op schoot/de arm genomen.

Als de meeste kinderen slapen, nemen wij extra tijd voor de baby's. We zetten hen bij elkaar om hen te laten ontdekken wat een andere baby doet en om beginnende sociale interactie te ondersteunen. Daarnaast doen we kietelspelletjes, kiekeboe of pakspelletjes met speelgoed. We oefenen rollen, zitten en later staan met de baby's.

De kinderen weten het verschil tussen buiten en binnen: buiten mag worden gerend, gegild en geschopt met ballen. Binnen doen we deze dingen niet. Van deze regels maken we ook actief gebruik bij activiteiten.

Naarmate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom stellen wij de kinderen in de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen. Ook ontmoeten ze hierdoor andere kinderen, wat bijdraagt aan hun sociale ontwikkeling.

Ze komen hierdoor andere leeftijdsgenootjes en pedagogisch medewerkers tegen en ze spelen eens in een andere ruimte. Daarnaast biedt het met name oudere kinderen de mogelijkheid om mee te doen aan activiteiten die specifiek zijn afgestemd op hun ontwikkelingsniveau. Belangrijk aandachtspunt bij het werken in wisselend samengestelde groepen is natuurlijk de veiligheid en overzichtelijkheid voor

de kinderen. Dat garanderen wij door een duidelijke communicatie tussen de pedagogisch medewerkers van de desbetreffende groepen.

Op de babygroep kan gebruik gemaakt worden van hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld een babystoeltje om het kind meer te betrekken bij de groep. Hierbij letten we erop dat baby's niet te lang in een babystoeltje of Maxi-Cosi zitten.

Twee keer per week wordt er voor de oudste kinderen een extra 3+ activiteit aangeboden. Een medewerker van een andere locatie komt op de locatie en biedt volgens het thema een uitdagende activiteit aan. Elke week zijn dit twee andere dagen, zodat alle kinderen aan bod komen.

Groep Waterlelies:

De grote kring wordt gevormd doordat de kinderen zelf hun eigen stoeltjes pakken. Deze stoeltjes zijn voorzien van hetzelfde plaatje wat ook te zien is bij hun kapstokje en wat gebruikt wordt bij het kies bord. We starten altijd met het zingen van het puk-lied, Puk doet ook altijd mee in de kring. De pedagogisch medewerker vraagt hoe de kinderen heten en hoeveel jaar ze zijn. Puk helpt daarbij. In de kring wordt het onderwerp van die dag geïntroduceerd. De kinderen worden uitgenodigd tot praten, denken en verwerken van het onderwerp. Soms wordt er een boek wat met het thema te maken heeft voorgelezen. In de grote kring werken we vaak met woord kaarten/foto's die aan sluiten bij het thema, lezen we voor uit prentenboeken en het voorleeskastje. Ook grote activiteiten die bij de thema's omschreven staan voeren we uit.

De kleine kring: Er wordt na de kring gewerkt in kleine groepjes (maximaal 4 kinderen). Wij werken met een kies bord. Kinderen mogen zelf kiezen wat ze willen gaan doen aan de hand van de aangeboden activiteiten. Hiervoor plaatsen zij hun plaatje bij de aangeboden activiteit op het bord. Kinderen leren op deze manier goed na te denken wat ze zelf willen.

In die kleine groepjes komen de doelgroep kinderen extra aan bod en ook de kinderen die om verschillende redenen extra ondersteuning nodig hebben. Eén pedagogisch medewerker gaat dan aan de slag met een groepje (maximaal 4 kinderen) aan de opdrachten die bij het thema horen, de andere pedagogisch medewerker begeleidt de andere kinderen met de andere aangeboden activiteiten b.v. bouwen met blokken, duplo, klei, water spelen, kleuren/verven, puzzelen, boekje lezen, spelen in de huishoek.

Er wordt op gelet dat er aansluiting is bij ieder kind. Er wordt altijd uit gegaan van de observatielijst voor Peuters van Uk en Puk. Aan de hand van deze lijst wordt per kind inzichtelijk zien welk ontwikkelingsgebied(en) aandacht behoeft. Aan de hand van deze informatie stellen de pedagogisch medewerkers de indeling en de activiteiten in de grote en kleine kring bij voor elk kind naar behoefte bij.

Voorbeelden van spelletjes om het taalbegrip te stimuleren:

Aanwijzen / benoemen van lichaamsdelen

Dit kan bij het kind zelf, bij een pop of bij elkaar. Geschikte liedjes zijn:

- "Dit zijn mijn wangetjes";
- "Hoofd, schouders, knie en teen";
- "Met de handjes klap, klap, klap."

Aanwijzen, benoemen en/of pakken van voorwerpen

Op de tafel of op de grond staat een aantal voorwerpen. De peuterleidster vraagt aan een peuter om haar bijvoorbeeld de pop, de auto, etc. te geven.

Iets moeilijker is het om voorwerpen op een plaatje aan te wijzen. Dit kan bij samen boekjes kijken, de leidster benoemt en de peuter wijst aan.

Je kunt deze spelletjes zo moeilijk of gemakkelijk maken als je zelf wilt.

Het uitvoeren van een handeling

Het doen van kringspelletjes.

Hoe speelser de opdracht hoe groter de kans op succes.

Aanbieden van allerlei materialen

Het aanbieden van verschillende materialen lokt het spreken uit, zoals:

- foto's van de belevingswereld van het kind (fotoboeken met foto's van de peutergroep zijn

- heel aantrekkelijk);
- prentenboeken;
- voelboekjes;
- vertelplaten + bijbehorende knuffels;
- posters;
- puzzels.

Soms maken wij een uitstapje met de kinderen. Bijvoorbeeld een herfstuitstapje, kinderboerderij, enz. Wanneer wij een uitstapje doen met de kinderen, vragen wij voor ieder kind een ouder / verzorger om mee te gaan. Over het algemeen is dit ook al tijdens het kennismakingsgesprek aan de orde geweest.

Stamgroepen

Binnen ons kinderdagverblijf hebben wij de volgende indeling in stamgroepen:

- groep Zonnebloemen: maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar begeleid door 2 vaste pedagogisch medewerkers.
- groep Klapprozen: maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar begeleid door 2 vaste pedagogisch medewerkers.
- groep Waterlelies: maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar begeleid door 2 vaste pedagogisch medewerkers.

De groepen bieden andere opvangtijden aan.

De Zonnebloemen en de Klapprozen zijn vijf dagen per week geopend van 7.30 – 18.30 uur, het gehele jaar door.

De Waterlelies is vijf dagen per week geopend van 8.30 – 12.30 uur en gesloten tijdens schoolvakanties.

Wanneer kinderen naar hun 2^e stamgroep gaan, dan vragen wij hier vooraf toestemming van de ouders voor middels het toestemmingsformulier.

Op rustige dagen en in vakanties kunnen er groepen worden samengevoegd. Ouders worden tijdig geïnformeerd over de samenvoeging van groepen, welke vaste pedagogisch medewerker aanwezig is en in welke groepsruimte de kinderen worden opgevangen.

Beroepskracht - kind ratio (BKR) en de drie-uursregeling

De BKR is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl). Ook als we groepen samenvoegen.

Voor de Zonnebloemen en de Klapprozen geldt:

- Elke dag voldoen we aan de BKR van 7.30 uur tot 8.00, van 8.45 uur (binnenkomst late dienst) tot 13.00 uur (begin pauze tijd), van 13.45 tot 14.00 uur, van 14.45 uur (einde pauzes) tot 17.15 uur (vertrek vroege dienst) en van 18.00 uur tot 18.30 uur.

Op bepaalde momenten van de dag kijken wij af van de BKR en maken wij gebruik van de drie-uursregeling¹. Zoals aan het begin en einde van de dag als er minder kinderen aanwezig zijn op het kinderdagverblijf en tussen de middag als een deel van de kinderen naar bed gaat. Op die momenten hoeven niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig te zijn. Hier stemmen we onze diensten en de pauzes op af.

Op de Zonnebloemen en de Klapprozen beginnen de eerste pedagogisch medewerkers om 7.30 uur en de tweede pedagogisch medewerkers om 8.45 uur.

---

¹ Bij aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR. Gedurende deze uren wordt minimaal de helft van de vereiste beroepskrachten ingezet. (De tijden waarop wordt afgeweken kan per weekdag verschillen, maar moet wel per week hetzelfde zijn.)

De kinderen van beide groepen worden vanaf 7.30 uur ontvangen op groep 1. Om 8.45, wanneer de late dienst binnenkomt, of wanneer het kindaantal de grens van 12 overschrijdt, gaan alle kinderen met hun vaste PM'er(s) naar hun eigen groep.

Aan het eind van de dag hebben wij een open deuren beleid. Vanaf 17.15 uur, wanneer de vroege dienst naar huis gaat, komen de kinderen samen in groep 1. Dit gebeurt pas wanneer het kindaantal in totaal 12 of minder is.

- In de ochtend kijken we af tussen 8.00 uur en 8.45 uur
- Tussen de middag houden de pedagogisch medewerkers pauze tussen 13.00 en 14.45 uur.
- Tussen de middag kijken we af tussen 13.00 – 13.45 uur en 14.00 – 14.45 uur.
- De eerste pedagogisch medewerker gaat om 17.15 uur naar huis. De dan nog aanwezige kinderen kunnen op de groep nog vrij spelen tot ze op worden gehaald.
- Aan het eind van de dag kijken we af tussen 17.15 en 18.00 uur.

Tijdens het afwijken van de norm is er altijd een andere pedagogisch medewerker aanwezig. Tevens is hiermee het vierogenprincipe afgedekt.

Voor groep Waterlelies geldt:

- Elke dag voldoen we aan de BKR van 8.30 uur tot 12.30 uur. Tijdens de gehele openingstijd van deze groep zijn beide pedagogisch medewerkers aanwezig.

Het Vierogenprincipe

Kind & Co geeft vorm aan het Vierogenprincipe door:

- Een open en professioneel werkklimaat
- Het aan de randen van de dag samenvoegen van stamgroepen (zie: *Stamgroepen en Beroepskracht-kindratio en de drie-uursregeling*)
- Inrichting van de ruimten en bouwkundige voorzieningen (zie: *Onze accommodatie en groepsruimten*)

Indien nodig worden er aanvullende locatie specifieke afspraken met de oudercommissie gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in ons Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid en worden jaarlijks met de oudercommissie geëvalueerd.

Ons kinderdagverblijf in de wijk; onze externe samenwerkingspartners

Contact met de buurt en de burens vinden wij belangrijk. De thema's plannen wij jaarlijks met de onderbouw van de Brede School Het Atelier. Eén keer per jaar hebben we een gezamenlijk voorbereid thema. Wij proberen zo naar een goede samenwerking en aan de doorgaande lijn te werken. Kinderen in een gezin, waarvan de één op de basisschool zit en de andere op de peutergroep, hebben het gedurende aantal weken over hetzelfde onderwerp. Doelwoorden komen zo ook thuis aan de orde.

Contact met de buurt en de burens vinden wij belangrijk. In de brede school werken wij samen met de BSO, de directeur, de IB'er en de kleuterleerkrachten.

Beleidsmatig schuiven we in de gemeente Diemen regelmatig aan bij het ambtelijk en bestuurlijk LEA (Lokale Educatieve Agenda) en daaruit voortvloeiende werkgroepen rondom VE en zorgsignalering

Brede Hoed

De gemeente is vanaf 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdzorg en voor een aantal taken binnen de AWBZ. Voor de uitvoering van deze taken zijn in Diemen cliëntondersteuners actief. Zij vormen samen het Brede Hoed netwerk. Onder dat netwerk vallen alle professionals in de 1^e lijn op het gebied van welzijn, zorg, participatie, onderwijs, (jeugd) gezondheidszorg en inkomen. Zij ondersteunen de inwoners van Diemen bij vragen die zij tegenkomen op hun levenspad. Op die manier zijn ook de kinderdagverblijven onderdeel van het Brede Hoed netwerk. Doen zich er problemen voor rond een kind of een gezin dat niet is op te lossen door onze medewerkers, dan kan dit kind of gezin voor een advies of ter bespreking voorgelegd worden aan het Brede Hoed team. Ouders worden altijd op de hoogte gesteld en zullen worden gevraagd deel te nemen aan de gesprekken maar zo nodig kan een casus ook anoniem ter bespreking worden ingebracht.

Verder maken we gebruik van een aantal faciliteiten in de wijk zoals de bibliotheek, de speeltuin en de kinderboerderij.

Openingstijden

De dagopvang (groep Klapprozen en Zonnebloemen) zijn vijf dagen per week geopend van 7.30 tot 18.30 uur. Tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op bevrijdingsdag.

Wij vragen de ouders hun kind tussen 7.30 en 9.00 uur te brengen. Aangezien het 'dagprogramma' om 9.30 uur start, is het fijn als iedereen dan aanwezig is.

Vanaf 16.30 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen.

Mochten ouder(s) later dan 9.00 uur willen brengen of eerder dan 16.30 uur willen halen, dan is dat geen probleem, wel vragen wij dit door te geven aan de pedagogisch medewerkers van desbetreffende groep.

De peutergroep (Waterlelies) zijn vijf dagen per week geopend van 8.30 – 12.30 uur. Zij zijn 40 weken per jaar geopend tijdens schoolweken. Tijdens schoolvakanties en tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op bevrijdingsdag.

Wij vragen de ouders hun kind tussen 8.30 en 8.45 uur te brengen. Aangezien het 'dagprogramma' om 9.00 uur start, is het fijn als iedereen dan aanwezig is.

Vanaf 12.15 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen.

Als het kind door iemand anders dan door de ouder(s) wordt opgehaald, dan dienen ouders vooraf dat aan ons door te geven (voor- en achternaam zodat wij eventueel de ID- kaart kunnen controleren), anders geven wij het kind niet mee!

Onze medewerkers

Wij hechten groot belang aan professioneel, deskundig opgeleid personeel. Onze pedagogisch medewerkers en invalkrachten zijn opgeleid volgens de kwaliteitseisen die in de CAO worden gesteld. Veel pedagogisch medewerkers hebben daarnaast nog aanvullende scholing gevolgd. Al onze pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers en andere structureel aanwezigen zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan.

Deskundigheidsbevordering

Om goede zorg te waarborgen, worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Deze bijscholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen.

Verder zijn wij elkaars coach en zijn er regelmatig teambijeenkomsten over bepaalde thema's in het vakgebied. Ook wordt er 1x per jaar met iedere (pedagogisch) medewerker een functioneringsgesprek gehouden, een structureel evaluatiemoment om onze kwaliteit en de daarvoor gewenste deskundigheid van medewerkers te monitoren en vergroten.

Ons aanbod ten aanzien van deskundigheidsbevordering varieert en is afhankelijk van de behoeften. De afspraken daarover zijn vastgelegd in ons scholingsbeleid.

Jaarlijks wordt een scholingsplan gemaakt. In dit plan zijn in ieder geval opgenomen:

- scholing bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO
- pedagogisch verdieping
- cursussen gericht op speciale doelgroepen, zoals kinderen met een VE-indicatie

Andere volwassenen

Soms komt het voor dat er aan vrijwilliger aanwezig is op de groep. Wanneer dit het geval is werken we conform het vrijwilligersbeleid. Door een vrijwilliger wordt altijd een vrijwilligersovereenkomst getekend.

Vrijwilligers worden uitsluitend boven-formatief ingezet (conform ons vrijwilligersbeleid).

Een vrijwilliger levert een bijdrage aan het dagprogramma op de locatie middels het uitvoeren van een of meer van de volgende taken:

- activiteiten doen met de kinderen
- activiteiten voorbereiden
- bijvoorbeeld helpen bij het eten/drinken, e.d.

De vrijwilliger voert haar taken uit overeenkomstig het programma van het betreffende dagdeel en conform het pedagogisch beleid van Kind & Co. De vaste beroepskracht blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de (pedagogisch) gang van zaken.

Al onze pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers en andere structureel aanwezigen zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).

Lees meer over onze Medewerkers in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

De oudercommissie

Wij horen graag de mening en visie van ouders. Dat is voor ons een vanzelfsprekende zaak. Alle ouders mogen altijd hun mening geven, maar wij hebben ook een oudercommissie. Deze heeft minimaal drie keer per jaar overleg met de clustermanager.

De oudercommissie heeft een adviserende functie ten aanzien van onderwerpen als voedingsaangelegenheden, het Pedagogisch werkplan en veiligheid en gezondheid. De taken en verantwoordelijkheden van de oudercommissie staan beschreven in het Reglement OC Kindercentrum Kind & Co, deze zijn te vinden op onze website.

Naast de oudercommissie van kinderdagverblijf Atelier is er nog een overkoepelende centrale oudercommissie (COC). Deze vertegenwoordigt alle oudercommissies binnen Kind & Co, die de COC hebben gemandateerd. Deze centrale oudercommissie adviseert over beleidsmatige onderwerpen (gevraagd en ongevraagd) en over voor ouders belangrijke onderwerpen (coc@kmnkindenco.nl).

Tot slot

Wij hopen dat je dit Pedagogisch werkplan met plezier hebt gelezen en dat duidelijk is hoe wij binnen kinderdagverblijf Atelier werken.

Mocht je toch nog vragen hebben, dan zullen onze pedagogisch medewerkers, de senior of de clustermanager hier graag antwoord op geven. Ook tips en adviezen horen wij graag.

Dit Pedagogisch werkplan zal regelmatig worden besproken binnen de teams en minimaal eens in de twee jaar worden bijgesteld.

Met vriendelijke groeten,

Team kinderdagverblijf Atelier